

NHÌN LẠI CUỘC THI TÀI NĂNG TRẺ SÂN KHẤU CHÈO CHUYÊN NGHIỆP TOÀN QUỐC 2020:

Tài năng trẻ... “VƯỢT KHÓ”

Bài, ảnh: THUY HIỂN

57 tiết mục biểu diễn của 64 diễn viên trẻ thuộc 11 đơn vị nghệ thuật trên cả nước đã để lại nhiều ấn tượng đối với giới nghệ cũng như công chúng yêu sân khấu truyền thống. Cuộc thi là minh chứng cho thấy “lửa nghề” vẫn đang rực cháy trong các thế hệ nghệ sĩ hôm nay, đồng thời cũng ghi nhận cố gắng của lãnh đạo các đoàn và các thế hệ nghệ sĩ tiền bối khi đã nỗ lực vượt khó để đưa lớp diễn viên trẻ tài năng đến với cuộc thi.

Lửa nghề vẫn bừng sáng mạnh mẽ

Phát biểu tại lễ Bế mạc, Chủ tịch Hội đồng giám khảo, NSND Trịnh Thuý Mùi nhận định: “Sự xuất hiện của các diễn viên trẻ trên sân khấu lần này đã cho ta thấy những tinh hoa của nghệ thuật Chèo cùng sức sống bất diệt, vẻ đẹp và sự cuốn hút của nó. Điều đáng mừng hơn là cái sức sống, cái vẻ đẹp và sự cuốn hút đó, vốn được các thế hệ đi trước giữ gìn và phát huy, thì hôm nay đã được các thế hệ diễn viên trẻ kế thừa và thể hiện một cách sáng tạo”. Cuộc thi có tới 10 cô Thị Mầu lẳng lơ lên chùa ghẹo Tiều; 8 cô Suý Vân giả điên, giả dại; 5 cô Đào Huế ra Bắc tâm chông; 6 nàng Thị Nở bập vào cuộc yêu; 5 ông Hề già cười ra nước mắt; 4 gã Trần Phương trắng hoa, phụ bạc và 4 chàng Lưu Bình đa tình, say đắm Châu Long... Dẫu phải xem đi xem lại một tích chèo truyền thống, nhưng sức trẻ hồn nhiên, nhiệt huyết mê say, chất giọng truyền cảm và sự tươi sáng trong diễn xuất của các diễn viên trẻ khiến người xem không hề thấy nhàm chán.

Theo đánh giá của Hội đồng

Tối qua 12.11, Cuộc thi tài năng trẻ sân khấu Chèo chuyên nghiệp toàn quốc - 2020 do Cục Nghệ thuật biểu diễn (Bộ VH-TT-DL) tổ chức đã khép lại sau 9 ngày diễn ra sôi nổi trên sân khấu Nhà văn hoá Trung tâm tỉnh Hà Nam, TP Phủ Lý, tỉnh Hà Nam, với những tấm huy chương vàng, bạc là phần thưởng xứng đáng tôn vinh những nghệ sĩ trẻ xuất sắc nhất.

Trích đoạn “Thị Mầu lên chùa” của diễn viên Phùng Thị Thanh Huyền, Nhà hát Chèo Hà Nội

để đầu tư quy mô. Phó cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn Lê Minh Tuấn, Trưởng ban tổ chức cuộc thi chia sẻ: “Có địa phương sáp nhập 3 đoàn gồm chèo, kịch nói và cải lương thành một, kinh phí cấp hằng năm chỉ đủ cho một loại hình dựng vở, nếu chèo dựng thì cải lương và kịch thôi và ngược lại; mức lương của các nghệ sĩ vốn đã rất thấp, giờ các khoản bồi dưỡng lại ngày càng ít đi đã tác động trực tiếp đến đời sống, tư tưởng, tình cảm của các nghệ sĩ”. Ông Lê Minh Tuấn cũng cho biết, trong kế hoạch công tác năm 2021, Cục Nghệ thuật biểu diễn đã báo cáo, đề xuất một số nhiệm vụ trọng tâm, trong đó đặt mục tiêu hoàn thành việc lập hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Nghệ thuật biểu diễn; tiếp theo là xây dựng một Đề án phát triển tài năng và bảo tồn, phát triển các loại hình nghệ thuật truyền thống giai đoạn 2021-2030. Ngoài ra, Cục sẽ tiếp tục nghiên cứu để tham mưu

Theo đánh giá của Hội đồng giám khảo, các tiết mục biểu diễn cho thấy sự nghiêm túc, chín chu và ý thức gìn giữ những giá trị tinh hoa và nguyên tắc sân khấu chèo truyền thống của nhiều đơn vị, thể hiện rất rõ ở sự quan tâm, chăm lo cho thế hệ diễn viên trẻ. Lần đầu tiên, một đơn vị nghệ thuật địa phương như Nhà hát Chèo Ninh Bình mà có tới 18 thí sinh tham gia cuộc thi là một tín hiệu hết sức đáng mừng. Đằng sau những tiết mục thành công là công lao rèn giũa của các thế hệ nghệ sĩ đi trước, được ghi nhận ở Nhà hát Chèo Hà Nội, Nhà hát Chèo Việt Nam, Nhà hát Chèo Thái Bình, Nhà hát Chèo Quân đội, Nhà hát Chèo Bắc Giang... Ngay cả đơn vị được thành lập sau như Trung tâm VHNT Hà Nam cũng đã có một lứa diễn viên trẻ tài năng đảm đương tốt

những vai diễn truyền thống, thể hiện nhuần nhuyễn các làn điệu bài bản và khó hát nhất.

NSND Trịnh Thuý Mùi nhận định, cuộc thi này đã xuất hiện nhiều em có trình độ kỹ thuật chuyên nghiệp, đẳng cấp, là tiềm năng sẵn sàng thay thế lớp nghệ sĩ đàn anh đàn chị. Tuy nhiên, với điều kiện, các em phải thật yêu nghề, có chí sáng tạo, khổ công học tập, rèn luyện, trải nghiệm, chăm chỉ cập nhật kiến thức để tự tin làm chủ mọi vai diễn và đạt tới trình độ điêu luyện.

Và những tiếng lòng...

Có lẽ, những người trần trở và lo lắng nhất tại cuộc thi lần này chính là lãnh đạo của các đơn vị nghệ thuật, bởi nghệ thuật Chèo đang phải đối diện

“Điều đáng chú ý ở Cuộc thi lần này là sự tham gia đông đảo của đội ngũ diễn viên trẻ. Hầu hết các trích đoạn đều được dàn dựng kỹ càng, chín chu, có sự đầu tư cả về nghệ thuật và kỹ năng biểu diễn. Điều này đã khẳng định Cuộc thi có ý nghĩa như một Ngày hội lớn, là nơi gặp gỡ, trao đổi, học hỏi của bạn bè đồng nghiệp để cùng nhau gìn giữ, xây dựng nền văn hóa Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước. Cuộc thi cũng cho thấy lòng say mê nghề nghiệp của các diễn viên trẻ, khiến chúng ta thêm trân trọng giá trị của nghệ thuật sân khấu truyền thống nói chung và của nghệ thuật Chèo nói riêng trong đời sống hôm nay...”

(Thứ trưởng Bộ VHTTDL TẠ QUANG ĐÔNG)

với bài toán nan giải về “com áo gạo tiền” khi không thể bán vé để có doanh thu. Chèo đã ngày càng trở nên xa lạ và không còn là nhu cầu thường thức đối với khán giả, hoạt động biểu diễn ẻo uột như cảnh chợ chiều, chỉ trông chờ vào các

mùa lễ hội. Hơn thế, một số địa phương đã và đang thực hiện việc sáp nhập các đoàn nghệ thuật truyền thống thành mô hình nhà hát nghệ thuật, mặc dù đây chỉ là giải pháp tình thế nhằm tinh giản biên chế và co cụm lực lượng chứ không phải

với lãnh đạo Bộ những nội dung, biện pháp trong định hướng phát triển sự nghiệp để tiếp tục thực hiện Nghị quyết của Đảng và Nhà nước về VHNT trong thời gian tới.

Phát hiện ra tài năng trẻ đã khó, để tài năng phát triển được lại càng khó, bởi điều đó phụ thuộc rất nhiều vào cách nhìn nhận về vấn đề đầu tư cho công tác đào tạo diễn viên trẻ. Đã có nhiều giải pháp được thực thi để khuyến khích các tài năng trẻ gắn bó với nghệ thuật, như miễn giảm học phí, tạo cơ hội biểu diễn, lưu diễn... Tuy nhiên, với một ngành đặc thù như nghệ thuật Chèo, cần có những chính sách ưu đãi đặc biệt hơn để có thể thu hút người trẻ và tạo bộ đỡ vững vàng cho những tài năng phát lộ. ■